

ASUMISNEUVONTATYÖRYHMÄ

TYÖRYHMÄN 6. KOKOUS

Aika: Tiistai 29.9.2020 klo 13-15

Paikka: Teams/kokoushuone Norppa, ympäristöministeriö

Osallistujat: Jarmo Lindén, johtaja, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA (pj)
Ritva Liukonen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
Ville Koponen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö (paikalla noin klo 13.30-14.00)
Tuula Tiainen, erityisasiantuntija, ympäristöministeriö
Katja Reiman, kehityspäällikkö, Rikosseuraamuslaitos
Anne Kinni, johtava sosiaaliohjaaja, Helsingin kaupunki
Petri Ahonen, asumisneuvoja, Porin kaupunki
Taru Herranen, palvelupäällikkö, Tampereen kaupunki
Laura Hassi, asiantuntija, Kuntaliitto
Ville Savilampi, toiminnanjohtaja, Nuorisoasuntoliitto NAL
Jussi Lehtonen, asumispalvelupäällikkö, Vailla Vakinaista Asuntoa ry
Anne Viita, toiminnanjohtaja, Vuokralaiset ry
Sari Timonen, kehittämisspäällikkö, Y-säätiö

Sihteerit:

Liisa Meritähti, hallitussihteeri, ympäristöministeriö
Eeva-Maija Puheloinen, hallitussihteeri, ympäristöministeriö

Kuultavina:

Sanna Hughes, toiminnanjohtaja, Suomen Vuokranantajat ry
Juha-Pekka Järvenpää, johtaja, SATO Oyj

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Kokous avattiin ja asialista hyväksyttiin.

2. Viime kokouksen muistion hyväksyminen

Viime kokouksen muistio hyväksyttiin.

3. Suomen Vuokranantajat ry:n näkemykset asumisneuvontaan, toiminnanjohtaja Sanna Hughes

Sanna Hughes esitteli Suomen Vuokranantajat ry:tä ja sen toimintaa. Suomen Vuokranantajat edustaa noin 23 000 vuokranantajaa. Yhdistys tarjoaa jäsenilleen neuvontaa, asiakirjamalleja ja koulutusta.

Suomen Vuokranantajat pitää laadukkaan asumisneuvonnan saamista kaikkien ulottuville tärkeänä tavoitteena. Tietotaidon parantuminen ja matala kynnyksen saamiseen parantaa vuokramarkkinoiden toimintaa ja edistää reiluja pelisääntöjä. Ratkaisuna tiivis yhteistyö julkisten toimijoiden, yksityisten vuokranantajien ja kolmannen sektorin välillä. Tärkeää, että pysyvissä neuvonnan järjestämisessä ja sisältöjä koskevissa toimitelmissä on mukana koko toimiala, myös yksityiset vuokranantajat.

Keskusteltiin siitä, onko löydettävissä tilastotietoja, kuinka paljon yksityiset vuokranantajat ovat asuttaneet asunnottomia, mutta todettiin tilastotiedon löytämisen olevan vaikeaa.

4. SATO Oyj:n näkemykset asumisneuvontaan, johtaja Juha-Pekka Järvenpää

Juha-Pekka Järvenpää kertoi SATO:n toiminnasta ja sen järjestämästä asumisneuvonnasta. SATO:lla on noin 26 000 vuokra-asuntoa, joissa asuu noin 50 000 henkilöä, ja toimintaa noin 20 paikkakunnalla. Henkilökohtainen asumisneuvonta kattaa asiakasyhteydenottoja, häiriötilanteisiin reagointia, vuokranmaksuhaasteissa neuvomista, häätöjen ehkäisyä, naapuririitojen sovittelua ja yhteistyötä sosiaaliviranomaisten kanssa. Asumisneuvonnan piirissä on noin 1 000 sopimusta vuodessa. Asumisneuvontaa järjestetään myös yhteisöllisenä, joka käsittää talokohtaisia asumisen taitojen opastuskierroksia, naapurikummitoimintaa ja tapahtumia esim. jätteiden lajittelun neuvonnasta.

SATO:lla aloitettiin asumisneuvontatoiminta vuonna 2017 ja tällä hetkellä neuvoja on kolme. Suurin tarve asumisneuvonnalle on Kehä III:n sisäpuolella, jossa on myös suurin osa asunnoista. Häätöjä SATO:lla tapahtuu vuodessa noin 350 kpl. Yhden häädön kustannukset alkavat noin 6 000 – 8 000 eurosta ja nousevat jopa 35 000 euroon suurissa huoneiston remontointia vaativissa kohteissa.

SATO tarjoaa asumisneuvontaa vuokranantajan roolissa tavoitteena tukea vuokralaista vuokranmaksussa, asumisen häiriöttömyydessä ja asunnon kunnosta huolehtimisessa. Kuntien rooli nähdään laajempänä asukkaiden terveydestä, elämänhallinnasta, taloudellisista asioista ja kotouttamisesta huolehtimisena, minkä puolesta lakisääteisyys sopisi julkisen sektorin puolelle.

Keskustelussa nousi esiin, etteivät SATO:n häädöt kohdennu pelkästään asumisneuvonnan piirissä oleviin asukkaisiin, vaan myös muihin asukkaisiin eli ei voida päätellä, että kolmannes asumisneuvonnan asiakkaista päätyy häätöön. Vuokrarästien maksamiseen tehdään realistisia maksusuunnitelmia, joiden ei kannata olla liian pitkiä. Lisäksi häätöjen vaikutukset ja asumisen pysymisen tärkeys puhuttivat. Korona-epidemian vaikutus ei vielä näy vuokranmaksuhäiriöissä.

5. Keskustelua työryhmän raportin ensimmäisen version pohjalta: luvut 2. Nykytila ja sen arviointi sekä 3. Tavoitteet

Liisa Meritähhti kertoi, että raportista on tehty ensimmäinen versio, jota voi nyt kommentoida. Sihteeristö haluaisi tietää, että mitä näkökulmia raporttiin haluttaisiin lisätä tai mitä kokonaisuuksia puuttuu. Kokouksessa jo käydyn keskustelun pohjalta voidaan todeta, että kaivataan lisää eri toimijoiden arviointia ja syvällisempää analyysiä neuvonnan luonteesta.

Käytiin keskustelua siitä, että onko asumisneuvonnan lakisääteistäminen ainoa keino hallitusohjelman tavoitteeseen pääsemiseksi vai pitäisikö raportissa tarkastella yhtenä vaihtoehtona sitä, ettei asumisneuvontaa lakisääteistetä vaan kehitetään muulla tavalla.

Kommentteja raporttiluonnoksesta voi esittää sihteeristölle sähköpostilla ja myös myöhemmin raportin valmistelun aikana.

6. Muut asiat

Todetaan, että työryhmä on saanut tiedoksi Takuusäätiön suositukset asumisneuvonnan lakisääteistämistyöhön ja tämä on tallennettu Tiimeri-työtilaan.

Seuraava kokous pidetään maanantaina 19.10. ja aiheena on SOTE-uudistuksen vaikutus asumisneuvontaan ja tietosuoja.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin.